

**Briuselis, 2024 m. gruodžio 17 d.
(OR. en)**

16991/24

**CLIMA 461
ENV 1237
ENER 610
TRANS 552
SAN 724
AGRI 893
FORETS 274
FIN 1133
ECOFIN 1508**

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2024 m. gruodžio 17 d.
kam:	Delegacijoms

Ankstesnio dokumento Nr.:	16579/24 + COR 1
------------------------------	------------------

Dalykas:	Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 15/2024 „Prisitaikymas prie klimato kaitos ES. Veiksmai neatitinka užmojų“ – Tarybos išvados
----------	---

Delegacijoms priede pateikiamos 2024 m. gruodžio 17 d. įvykusiame 4071-ajame Tarybos posėdyje patvirtintos Tarybos išvados pirmiau nurodyta tema.

**Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 15/2024 „Prisitaikymas prie klimato kaitos
ES. Veiksmai neatitinka užmojų“**

- Tarybos išvados -

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA savo išvadas dėl Audito Rūmų parengtų specialiųjų ataskaitų nagrinėjimo gerinimo atsižvelgiant į biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą¹,

1. PALANKIAI VERTINA Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 15/2024 „Prisitaikymas prie klimato kaitos ES. Veiksmai neatitinka užmojų“;
2. ATKREIPIA DĖMESĮ į specialiojoje ataskaitoje išdėstytas išvadas bei rekomendacijas, taip pat į Komisijos pateiktus atsakymus;
3. PAREIŠKIA, kad didelį susirūpinimą jai kelia vis didesnis ekstremalių meteorologinių reiškinių, įskaitant karščio bangas, miškų gaisrus, sausras ir potvynius, intensyvumas ir dažnumas ES ir visame pasaulyje; PRIPAŽIŪSTA, kad pagal Paryžiaus susitarimą vis svarbiau gerinti gebėjimą prisitaikyti, didinti atsparumą ir mažinti pažeidžiamumą klimato kaitos atžvilgiu;
4. PABRĖŽIA klimato kaitos švelninimo svarbą siekiant sušvelninti klimato kaitos poveikį ir PRIMENA ES tikslą iki 2030 m. grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, ir jos įsipareigojimą iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą;

¹ Dok. 7515/00 + COR 1.

5. PALANKIAI VERTINA specialiojoje ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, kad ES turi patikimą ir visapusišką prisitaikymo prie klimato kaitos sistemą, kurią visų pirma sudaro ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija², taip pat atitinkamos Europos klimato teisės akto³ ir Energetikos sąjungos valdymo reglamento⁴ nuostatos; PABRĖŽIA nuolatines ES ir jos valstybių narių pastangas užkirsti kelią su klimatu susijusiai rizikai ir ją sumažinti, kaip matyti iš ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos ir valstybių narių prisitaikymo prie klimato kaitos strategijų bei planų įgyvendinimo ir iš Europos prisitaikymo prie klimato kaitos misijos skatinimo;
6. PALANKIAI VERTINA pirmąją Europos klimato rizikos vertinimo (EUCRA) ataskaitą⁵ ir Komisijos komunikatą dėl su klimatu susijusios rizikos valdymo⁶ ir MANO, kad jais bus padedama nustatyti su prisitaikymu prie klimato kaitos susijusius politikos prioritetus Europoje ir formuoti politiką klimato kaitai jautriuose sektoriuose; taip pat PALANKIAI VERTINA S. Niinistö ataskaitą, kurioje daugiausia dėmesio skiriama pasirengimui ir parengčiai būsimoms krizėms;
7. PABRĖŽIA, kad reikia skatinti sisteminių prisitaikymo prie klimato kaitos pobūdį integruojant prisitaikymo prie klimato kaitos, klimato kaitos rizikos, atsparumo ir pasirengimo klimato kaitai aspektus, ir RAGINA Komisiją integruoti prisitaikymo prie klimato kaitos ir atsparumo klimato kaitai aspektus į visus atitinkamus teisės aktus ir politiką, siekiant užtikrinti integruotus ir veiksmingesnius bei proaktyvius su klimatu susijusios rizikos valdymo veiksmus; PABRĖŽIA, kad toks integravimas yra labai svarbus siekiant kovoti su didėjančiomis klimato kaitos grėsmėmis ir išvengti netinkamo prisitaikymo; TIKISI, kad netrukus bus paskelbtas Europos prisitaikymo prie klimato kaitos planas, ir PRAŠO Komisijos jį rengiant aktyviai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis;

² Dok. 6521/21.

³ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁴ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

⁵ EAA ataskaita Nr. 1/2024 (<https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment>).

⁶ Dok. 7732/24.

8. PRIMENA, kad pagal Sutartis Komisija yra institucija, kuri prižiūri Sąjungos teisės taikymą kontroliuojant Europos Sąjungos Teisingumo Teismui; taip pat PABRĖŽIA, kad Komisija ES pažangos klimato politikos veiksmų srityje ataskaitoje reguliariai vertina bendrą valstybių narių pažangą prisitaikymo prie klimato kaitos ir atsparumo jai srityje;
9. be to, PRIMENA, kad nors ES nustato bendrą prisitaikymo prie klimato kaitos sistemą, sprendimus dėl konkrečių prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių priima pačios valstybės narės; PABRĖŽIA, kad holistinių, įtraukių ir veiksmingai įgyvendinamų nacionalinių prisitaikymo prie klimato kaitos strategijų ir planų vaidmuo yra itin svarbus; AKCENTUOJA, kad planuojant prisitaikymą prie klimato kaitos daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama vietos ir regioniniam lygmenims; RAGINA Komisiją, konsultuojantis su valstybėmis narėmis, vietos ir regionų valdžios institucijoms toliau teikti papildomas žinias, švietimo paslaugas ir informaciją apie gerąją ir geriausią praktiką bei novatoriškus sprendimus;
10. PALANKIAI VERTINA Audito Rūmų rekomendaciją tobulinti prisitaikymo prie klimato kaitos ataskaitų teikimą ir RAGINA Komisiją ir valstybes nares bendradarbiauti siekiant pašalinti esamus trūkumus; PRAŠO Komisijos kartu su valstybėmis narėmis parengti veiksmingas pasirengimo valdyti riziką ES ir nacionaliniu lygmenimis stebėsenos priemones; MANO, kad stebėseną turėtų būti grindžiama aiškiais rodikliais, parengtais glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, siekiant užtikrinti, kad jie atspindėtų regionų ir vietos ypatumus, taip pat atsižvelgiant į daugiašaliu lygmeniu vykdomą darbą, susijusį su bendrais rodikliais, ypač pagal Jungtinių Arabų Emyratų ir Beleno darbo programą;
11. be to, ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos įsipareigojimą peržiūrėti esamus valdymo procesus; PRITARIA tam, kad svarbu skatinti sinergiją su esamais procesais ir ataskaitų teikimo įsipareigojimais Sąjungos ar tarptautiniu lygmeniu, kartu remiantis nacionaline patirtimi ir praktika; AKCENTUOJA, kad reikia užkirsti kelią bet kokiam procesų ar reikalavimų dubliavimuisi ir kuo labiau sumažinti administracinę naštą;

12. PALANKIAI VERTINA Audito Rūmų rekomendaciją geriau išnaudoti ES priemones, pvz., portalą „Climate-ADAPT“, „Copernicus“ ir ES merų paktą, siekiant geriau pasiekti vietos bendruomenes; RAGINA Komisiją palaipsniui užtikrinti, kad portalas „Climate-ADAPT“ taptų prieinamas visomis oficialiosiomis ES kalbomis, ir bendradarbiauti su valstybėmis narėmis siekiant geriau susieti esamas ES ir nacionalines priemones ir procesus, kad būtų užtikrintos jų sinergijos ir tarpusavio koordinavimas. RAGINA dalytis žiniomis ir PRAŠO Komisijos ir valstybių narių dirbti kartu siekiant gerinti komunikaciją ir gerosios bei geriausios praktikos prisitaikymo prie klimato kaitos srityje sklaidą ir skatinti regionų ir vietos valdžios institucijų galimybes naudotis esamais su prisitaikymu prie klimato kaitos susijusiais duomenimis ir priemonėmis tiek ES, tiek nacionaliniu lygmenimis;
13. PABRĖŽIA, kad reikia užtikrinti darnų ir tinkamą finansavimą tiek iš viešųjų, tiek iš privačiųjų šaltinių, siekiant paspartinti prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmus; PRAŠO Komisijos pateikti gerosios ir geriausios praktikos sprendimus ir pavyzdžius prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių tiek viešajame, tiek privačiąjame sektoriuose finansavimo kontekste; RAGINA Komisiją įvertinti politikos galimybes, kaip sumažinti apsaugos nuo klimato kaitos poveikio trūkumą.
-